

Het uur der overwinning

Het Duizendjarig Nazirijk is ineengestort—Nederland is bevrijd—Gansch Europa is verlost van de meest duivelsche tyrannie aller tijden

Londen, Maandagmorgen 7 Mei.—Op het oogenblik dat wij dit schrijven, is het officiele einde van den oorlog in Europa nog niet afgekondigd. Feitelijk echter, is deze oorlog reeds zoo goed als ten einde. De Duitse legergroep B heeft gecapituleerd in Italië en West-Oostenrijk. Legergroep G capituleerde voor de Zesde Geallieerde legergroep. Duitse veldmaarschalken, generaals en admiraals hebben zich bij dozijnen overgegeven. En, wat voor ons vaderland het belangrijkste was: Vrijdagmiddag 4 Mei capituleerden alle Duitse troepen in Noord-West-Europa, met inbegrip van Denemarken. De capitulatie van de Duitschers in Noorwegen is zoojuist bekend gemaakt. De *Vliegende Hollander* publiceert hieronder een volledig relaas van de capitulatie van de Duitschers voor veldmaarschalk Montgomery. Op de tweede pagina publiceren wij het verslag van de capitulatie-besprekingen met veldmaarschalk Blaskowitz, Duitisch bevelhebber in Nederland.

De onvoorwaardelijke overgave der Duitschers aan veldmaarschalk Montgomery was een der meest dramatische gebeurtenissen van den oorlog. Montgomery behandelde de Duitschers koud en meedoogenloos. Hij toonde hun zijn geheime kaarten om te bewijzen, dat hun positie hopeloos was. Vrijdagmiddag om 10 minuten over zes bewezen de Duitschers het begrepen te hebben. Nederland was weer vrij.

Een mislukte poging

Donderdagmiddag had de eerste ontmoeting plaats tusschen Montgomery en de Duitse afgevaardigden in zijn hoofdkwartier, gevestigd in een tent op de Lüneburger Heide ten Zuiden van Hamburg. De Duitse delegatie bestond uit Admiraal von Friedberg, opperbevelhebber van de Duitse vloot, opvolger van Donitz, en Generaal Kienzl, vertegenwoordiger van veldmaarschalk Busch. Beide waren bevrijd door een staf-officier.

Toen zij arriveerden, kwam Monty zijn tent uit, beantwoordde hun militaire groot—een nazi-groot—en vroeg hun alsof zij stofzuigers kwamen ver—de koop: "Wat, wenscht U?" De Duitschers antwoordden: "Wij komen U namens veldmaarschalk Blaskowitz vragen of U de overgave wilt aannemen van de drie Duitse legeren die in Mecklenburg voor de Russen terugtrekken."

Montgomery wenscht deze legeren niet. "Neen," zeide hij, "beslist niet. Deze Duitse legeren vechten tegen de Russen. Als zij zich willen overgeven, moeten zij dat doen aan de Russen. De discussie hierover is gesloten." Dan vraagt Montgomery: "Bent U bereid de troepen op mijn linkerflank, tusschen Holland en Lübeck, met alle ondersteunende strijdkrachten, aan mij over te geven?" De Duitschers antwoordden "Neen." Zoals Montgomery later tegen een oorlogs-correspondent zei: "Tot zoover was het een zeer behoorlijke discussie geweest!" Maar toen begonnen de Duitschers te argumenteren, hadden het over al die vluchtende burgers en stelden een ingewikkeld plan voor, waarbij de Britsche troepen langzaam zouden oprukken en hun eigen troepen langzaam zouden terugtrekken. "Neen," zegt Monty weer, "ik wensch niet te spreken over wat ik in de toekomst zal doen, maar bent U eigenlijk goed op de hoogte van de situatie aan het Westelijk front?" Hierop toont hij hun zijn geheime kaarten. Veiligheidsredenen gelden niet meer, de strijd is toch reeds beslist. De kaart werkt beslissend. De Duitse bevelhebbers staan daar verbaasd en verslagen door de geweldige vorderingen der Geallieerden in Oost en West.

Na de lunch roept Monty de Duitschers terug en stelt hun een ultimatum.

"U moet drie dingen goed begrijpen," zegt hij. "Ten eerste moet U mij alle strijdkrachten in Nederland, Noord-West-Duitsland en Denemarken onvoorwaardelijk overgeven. Ten tweede, als het eenmaal is gedaan, dan ben ik bereid met U te overleggen hoe deze overgave moet worden uitgevoerd, wat wij met Uw strijdkrachten zullen doen, en met de burgerbevolking. En mijn derde punt is, dat als U mijn eerste punt niet aanneemt, ik met den oorlog doorga, en dat met bijzonder groot genoeven doen zal." En even daarna: "Daarbij kunnen al Uw soldaten en burgers gedood worden."

De Duitschers antwoordden toen dat zij geen machtiging hadden hierover te beslissen. Er werd overeen gekomen dat twee van hen naar het Duitse hoofdkwartier terug zouden keeren voor verdere instructies, terwijl de andere twee in het Britsche hoofdkwartier zouden achterblijven.

Het beslissende uur

Het regent en het is zuur, dien Vrijdagmiddag. In Montgomery's tent staat een gewone houten tafel met een blauw kleed erop. Op de tafel twee microfoons en er tusschen in een inktpot.

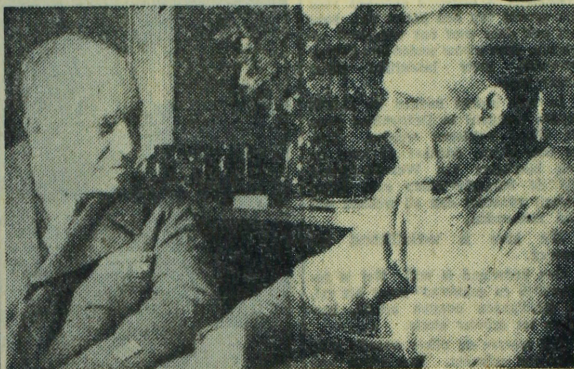
Montgomery was bezig toen de Duitschers terugkwamen, in gezelschap van nog een andere staf-officier, Kolonel Pollak. Zij hadden het antwoord bij zich. "Zeg hen, dat zij even wachten," zei Monty tegen den officier, die hem van hun aankomst

kwam vertellen. Twintig minuten liet hij hen wachten, en ging rustig door met zijn werk, zonder op te kijken. Toen stapte hij naar de tent en begroette de Duitschers. In het voorbijgaan zei hij tegen de verzamelde oorlogscorrespondenten: "Heeren, dit is het oogenblik."

Von Friedberg, Kienzl, en de anderen volgden hem. Von Friedberg ziet er ontspannen uit. Kienzl is het type van den arroganten Duitschen officier, compleet met monoele.

Als het gezelschap de tent binnengaat, heeft Montgomery een stel papieren in zijn hand. Hij gaat zitten en strekt zijn hand uit ten teken dat de Duitschers hetzelfde kunnen doen. Hij zet zijn bril op en zegt: "Ik zal U nu de voorwaarden van de overgave voorlezen." De Duitschers zitten als verstend, geen spoor van emotie op het gezicht. Plechtig, met even een lichte noot van triomf in zijn stem, leest Monty het document voor. Dit is het oogenblik waarvoor hij gevochten heeft sinds El Alamein, door Tunis, door Italië, door Frankrijk, België, Nederland en Duitsland. Een voor een teekenen de vijf Duitschers. Zij zeggen geen woord. Dan neemt veldmaarschalk Montgomery de vervelende houten penhouder op, en zegt: "En nu zal ik teekenen voor den Geallieerden Opperbevelhebber Generaal Eisenhower."

De geheele plechtigheid heeft vijf minuten geduurd. Een miljoen Duitschers hebben zich onvoorwaardelijk overgegeven.

Generaal Eisenhower, en veldmaarschalk Montgomery. Eisenhower hield het team van briljante generaals, dienend onder hem, bijeen. Montgomery is, als bevelhebber van de 21ste legergroep, bevrijder van ons vaderland.

Toespraak van Hare Majesteit de Koningin

Zaterdagavond 5 Mei, hield Hare Majesteit de Koningin de volgende toespraak voor "Herrijzend Nederland."

"Mannen en vrouwen in Nederland,

"Onze taal kent geen woorden voor hetgeen in ons aller hart omgaat in deze ure der bevrijding van geheel Nederland. Eindelijk zijn wij weer baas op eigen erf en in eigen haard. Verslagen is de vijand, van Oost tot West, van Zuid tot Noord; verdwenen het vuurpeleton, de gevangenis en het martelkamp. Voorbij is de nameloze druk, de nimmer rust latende gedachte aan vervolging, welke vijf jaren lang U heeft beangst. Voorbij is de verschrikking van den hongersnood.

"Varmen dank breng ik, mede namens U allen, aan onze bondgenooten en hun strijdmacht voor onze bevrijding en voor onze redding uit den greep van den hongerdood. Hulde aan onze Binnenlandse Strijdkrachten, die hun uiterste krachtsinspanning gaven en nog geven en voor wie geen offer te zwaar was, wanneer het gebracht moest worden voor de bevrijding van ons volk. Hulde ook aan hen, die buiten Nederland streden, hetzij te land, ter zee of in de lucht en vanzelf reken ik hierbij onze varende en strijdende scheepvaarders en visschers en de velen wier strijd en ontbering en lijden nimmer bekend zullen worden, omdat er geen getuigen of overlevenden zijn, die ons hiervan konden berichten. Hulde aan allen, die waar ook en hoe ook, hetzij door het offer van hun leven te brengen, hetzij door zich dagelijks in het grootste gevaar te begeven het mogelijk maakten om dezen dag van bevrijding thans te doen beleven.

"In zeer bijzondere mate gaan met U mijn gedachten uit naar allen, die dezen dag niet met ons mogen beleven en ik deel de smart der talloos velen die treuren om hen die heengingen. Niet minder leven wij allen mede met degenen, die nog in de onzekerheid verkeerden omtrent het lot van hen die hun lief zijn. Vervuld met diepen eerbied en bewondering breng ik U allen hulde voor Uw verzet, waarin Gij al die lange, bange jaren zoo schitterend hebt volhard, een verzet dat U heeft samengesmeed tot een eendrachtig, ondeelbaar volk, dat zich zijn roeping is bewust.

"Ons allen wacht een groote taak, waarmee wij, nu wij weer gelukkig verenigd en geheel onszelf zullen zijn, terstond een aanvang moeten maken. Onder den druk van den overweldigenden hebben wij onszelf teruggevonden. Is onze volkskracht opnieuw ontwaakt. Wij zullen hiervan het bewijs moeten leveren. Ons evenwichtig karakter, onze eeuwenoude beschaving en onze kracht zullen ongetwijfeld de daden weten te stellen waardoor wij de wereld zullen toonen, wat wij vermogen. Laten wij allen de handen thans ineenslaan, gedreven door onze innerlijke kracht, onze plicht verstaan en niet achterblijven op den weg waarop zij, die wij in zoo hooge eere houden, ons voorgingen, den weg die zij met hun martelbloed ons hebben gewezen.

"Rijksgenooten in Oost en West, ook voor U is Nederlands bevrijdingsdag een historische feestdag. Het is ons allen een groote voldoening te weten, hoe innig Gij met ons medeleft. Meer dan ooit zijn wij in den geest verenigd met onze Rijksgenooten van Nederlandsch-Indië, die nog zoo bitter onder den zwaren druk van den vijand moeten lijden. Moge ook voor hen, mede door onze krachtsinspanning spoedig het uur der bevrijding slaan. In de ontwikkeling van de krigsverrichtingen in de laatste maanden mogen wij ongetwijfeld een gunstig voorkeken zien.

"Landgenooten, wij houden thans den blik gericht op de toekomst, waarin onder den zegen van den Allerhoogste, Nederland zal herrijzen en zijn hooge roeping in de wereld vervullen."

De laatste resten van het Derde Rijk, Zondagavond 6 Mei (Observer).